

FOR DEFENSE BUY UNITED STATES SAVINGS BONDS AND STAMPS

Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio

Oglaš v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

The Oldest Slovene Daily in Ohio Best Advertising Medium

FOR DEFENSE BUY UNITED STATES SAVINGS BONDS AND STAMPS

VOLUME XXIV.—LETO XXIV. CLEVELAND, OHIO, THURSDAY, (ČETRTEK) SEPTEMBER 25, 1941. STEVILKA (NUMBER) 226

12,000 srbskih četnikov je napadlo svoje nacijske krvnike

C. I. O. organizacija odobrila Lauscheta

Četniku Lauschetu imamo kandidata, ki bo zmagal in ki bo pravičen delavstvu," se glasi izjava C. I. O. odbora.

Cleveland Industrial Union Council, ki je osrednje telo C. I. O. organizacije, je sredi odobritve kandidaturi Franka J. Lauscheta ter pripodila C. I. O. delavstvu, da mu odne svoje glasove. S tem je nastopila C. I. O. organizacija proti Ameriški demokratski federaciji, ki je odobrila kandidaturu Arthurja H. Daya. Slovenski volilci si bomo to dobro zapomnili.

Lauschetova izjava
Ko so sredi obvestili Lauscheta, da ga je indorsiral CIO organizacija, je Lauschet izjavil: "Upam, da bosta tako delavstvo kakor kapital našla v medsebojni lastnosti, ki bodo pomagale razvijati industrijske sile na minimum v tej kritični in nevarni uri naše zgodovine."

Mednarodno delavstvo za Lauscheta
Med omini, ki so priporočali izbiranje četrtnika Lauscheta, so bili: Alex Bala, regionalni direktor National Association of Die Casting Workers; O. B. Allen, regionalni direktor United Construction Workers Organizing Committee, in Sam H. Groff od United Automobile, Aircraft and Farm Equipment Workers. Omenjeni delavski voditelji so izjavili, da niso pozabili, kako je nastopala policija v Fisher Body in v drugih štrajkih, rekoč: "V Lauschetu imamo kandidata, ki bo zmagal in ki bo pravičen napram delavstvu."

RDITE IN KRVAVE BITKE NA VSEJ RUSKO-NEMŠKI FRONTI

Nemci poročajo, da so pred vrati Leningrada. - Rusi strli nemško ofenzivo pri Murmansku.

NADALJEVANJE RUSKE OFENZIVE NA CENTRALNI FRONTI

Maršal Semjon Budjennij je zjeli 36 nepoškodovanih tankov, ki jih bodo zdaj uporabili proti Nemcem. V drugih okrožjih leningradske fronte so ruski bombniki uničili 15 nemških tankov, sedem antiletalskih topov, 35 avtorukov in en z gasolinom natovorjen truck.

Nemško poročilo
Zadnja nemška poročila naznanjajo, da so vrgli Nemci Russe iz zadnjih dveh vasi pred Leningradom, dočim naznanjajo Rusi, da so vrgli Nemce iz neke njihove pozicije pred tem mestom, da so strli nemško ofenzivo proti Murmansku in da se ruska ofenziva na centralni fronti nemoteno nadaljuje.

Nemci pravijo, da je pričela obramba Leningrada pojemat na svoji moči in da bo postal živilski položaj v obleganem mestu kritičen.

Včeraj so prispeli v Moskvo z letali člani angleške in ameriške misije.

Spored Lauschetovih govorov na radiu

Postaja	Dan	Čas
WGAR	v četrtek, 25. septembra	5.50 do 6.00 zvečer—10 minut
WTAM	v petek, 26. septembra	6.30 do 6.45 zvečer—15 minut
WCLE	v soboto, 27. septembra	6.15 do 6.20 zvečer—5 minut
WHK	v nedeljo, 28. septembra	7.00 do 7.15 zvečer—15 minut
WHK	v ponedeljek, 29. septembra	6.45 do 7.00 zvečer—15 minut

Konvencija SNPJ se Danes je "Lauschetov dan"

Včeraj ob 5. uri popoldne se je zaključila v Pittsburghu 12. redna konvencija SNPJ. Celotni gl. odbor, ki je bil izvoljen, predno so delegatje odšli domov, sledi:

Izvršni odsek: Vincent Cainkar, predsednik; F. A. Vider, gl. tajnik; Wm. Rus, pomožni tajnik; Lawrence Gradishek, bolnišnični tajnik; Mirko G. Kuhel, gl. blagajnik; Philip Godina, upravitelj glasila; John Molek, urednik glasila; Michael Vrhovnik, ravnatelj mladinskega oddelka.

Podpredsedniki: Michael Kumer, prvi podpredsednik; Camillus Zarnick, drugi podpredsednik; Jos. Culkar, 1. distriktni podpredsednik; James Maglich, 2. distriktni podpredsednik; Ray Travnik, 3. distriktni podpredsednik; John Spiller, 4. distriktni podpredsednik; Ursula Ambrozich, 5. distriktna podpredsednica; Edward Tomšič, 6. distriktni podpredsednik.

Gospodarski odsek: Math Petrovich, predsednik; Jakob Zupan, Donald Lotrich, Rudolph Lisch.

Nadzorni odbor: Frank Zaitz, predsednik; Milan Medvešek, Andrew Grum, John Olip, Fred Malgai.

Porotni odsek: Anton Shular, predsednik; Frank Vratarich, Frank Barbich, Andrew Vidrich, Josephine Močnik.

Glavni zdravnik: Dr. F. J. Arch.

Od izvršnega odseka so bili izvoljeni brez opozicije: Vider, Gradishek in Vrhovnik.

Za predsednika sta kandidirala Cainkar in F. Bolka in izid je bil: Cainkar 228, Bolka 105.

Za pomožnega tajnika so kandidirali Milan Medvešek, Wm Rus in Anton Zaitz, in izid v (Dalje na 3. str.)

Poročna dovoljenja

Poročna dovoljenja so dobili: Mickey Camilly, 29, 2196 E. 106 St. in Mildred Bukovnik, 22, 14908 Sylvia Ave.; Andrew Krenciglova, 25, 965 Clarence Ave. in Frances Krasovic, 20, 1177 E. 74 St. Bilo srečno!

Nov grob

Po dolgi boleznij je umrl na svojem domu Joseph Sajovic, 1467 Larchmont Rd. Star je bil 77 let. Pogreb ima v oskrbi krajskov pogrebni zavod. Podrobnosti bomo poročali jutri.

Vile rojenice

Pri družini Mr. in Mrs. James Gospodarich, 14928 Sylvia Ave., so se oglasile vile rojenice in pustile zalo hčerko. Mrs. Gospodarich je hčerka dobro poznane družine Mr. in Mrs. Magdalence, iz 10713 Prince Ave. — Mati in dete je zdravo. — Čestitamo!

Poroka

V soboto, 27. septembra, se bosta poročila v cerkvi Our Lady of Peace, E. 126 St. in Shaker Blvd., Frederick J. Ubic, sin poznane družine Mr. John in Mrs. Katherine Ubic, 1426 E. 55 St. in gđ. Goldie Najor, 1370 E. 65th St. Mlademu paru želimo obilo sreče v zakonskem življenju!

Konec stavke na 25 parnikih

Unija pomorščakov je dovolila parnikom odhod iz pristanišč. — Pomorščaki zahtevajo bonus za svoje nevarne vožnje.

Pomorščaki v 14 atlantskih pristaniščih so včeraj odglašovali, da se pusti iz pristanišč 25 ladij, na katerih je delavstvo stavkalo, ter da se prepusti odločitev o rešitvi spornih vprašanj Narodnemu posredovalnemu odboru.

Omenjeni odbor je apeliral na stavkujoče pomorščake omenjenih ladij, naj se vrnejo na parnike, ker so slednji neobhodno potrebni za prevoz vojnega materiala v Anglijo, predsednik Roosevelt pa je dejal, da morajo parniki brezpogojno odpluti.

Unija pomorščakov zahteva povečan vojni bonus ter \$60 po sebnega mesečnega bonusa za mornarje, ki so zaposleni na parnikih, kateri plovejo v vodu v Južni Ameriki.

Upati je, da se bo vprašanje rešilo v zadovoljstvo pomorščakov, ki izpostavljajo na teh parnikih v nevarnost svoje življenje.

Kultura

DRAMSKO DRUŠTVO "NAŠA ZVEZDA"

Mesečna seja dramskega društva "Naša zvezda" se vrši v petek, 26. septembra v navadnih prostorih. — Taj.

Za gospodinje

Poznani trgovec Anton Dolgan, 15617 Waterloo Rd., je dobil sedaj nove Dutch Oven kuhinjske peči, ki so prava posebnost. Te vrste plinska peč je nekaj, kar še niste videli. Pojdite k Dolganu in si jo ogledajte.

Ameriški poročevalec objavlja svoje vtise z ruske fronte

Poročevalec United Press poroča, da so se pričeli Nemci zakopavati na fronti, kjer jih čaka neusmiljena ruska zima. — Začarano rusko letališče.

Wallace Carroll, štabni poročevalec United Pressa, ki se nahaja z rusko armado na fronti, poroča sledeče:

Z rusko armado na fronti. — General Vasilij Solovski, ruski poveljnik, mi je danes izjavil, da se Nemci zakopavajo v zakope na velikem delu fronte, da so v mnogih sektorjih v defenzivi ter da je zdaj pred njimi vojna iz zakopov, blato in neusmiljena ruska zima.

Izčrpavanje nemškega moštva

General je dalje rekel, da se je nemški pogon izjalovil, ker se je nemško - ruska kampanja izpremenila zdaj v stalno izčrpavanje nemškega moštva in materiala. General je trdno prepričan, da bodo Rusi nadvladali Nemce.

General Solovski je izjavil, da so Nemci v dveh sektorjih tekom desetih dni izgubili 45,000 mož ter da so Rusi v tem času zajeli ali uničili 165 tankov, 189 topov in 94 možnarjev. Te dni sem videl jato novih ruskih bombnikov, ki so šinili iz

ČETNIKE VODIJO SRBSKI ARMADNI ČASTNIKI IN VOJAKI

Nemci so bili prisiljeni poslati bombnike nad upornike. - Telefonske zveze med Berlinom in Zagrebom pretrgane.

BERLIN, 25. septembra. — Telefonska zveza med Berlinom in Zagrebom je pretrgana.

BUDIMPEŠTA, 24. septembra. — Iz Srbije se poroča o silni revolti, ko je 12,000 srbskih četnikov napadlo svoje zavojevce; nacijsko vojaško poveljstvo je bilo prisiljeno poslati proti četnikom svoje Stuka bombnike.

Četnike vodijo armadni častniki

Ta velik upor — in sicer prvi takih ogromnih proporcij v kateri po osišču zasedeni deželi — je bil organiziran po srbskih armadnih častnikih, ki so bili izpuščeni iz ujetniških taborišč v Jugoslaviji nato, ko so položili prisego, da se ne bodo več borili proti Nemcem.

Kljub prisegi pa so srbski častniki takoj po svoji osvoboditvi organizirali četnike, s katerimi so zdaj napadli Srpsko Mitrovico v bližini Save, kjer so premagali in razorožili tamošnjo nemško posadko.

12,000 četnikov v napadu

Neki drug srbski kraj, čigar imena poročila ne navaja, pa je napadlo 12,000 dobro oboroženih srbskih četnikov, med katerimi je bilo veliko število častnikov in vojakov redne jugoslovanske armade, ki so jo Nemci strli meseca aprila.

Obkoljena nemška posadka v tem kraju je zaprosila potom radija za pomoč svojih bombnikov, ki so res kmalu prileteli ter raz-

Klobuk

Mrs. Stribar, 1031 E. 71 St., sporoča, da je zadnjo soboto pustila svoj klobuk v Slovenskem narodnem domu, kjer se je udeležila "shower" priredbe. Kdor ga je slučajno našel, je proščen, da ji ga vrne!

Kri ni voda! Odpri roke, odpri srce, otiraj bratovske solze! Darujte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Letala so izginila kot bi se v zemljo vdrla

Ko so letala pristala sem si jih ogledal ter govoril z njihovimi mladimi piloti. Bil sem najbrže prvi inozemski civilist, ki je kdaj imel to priliko. Letala so pričela pristajati na zemlji, ko smo se mi pravkar bližali letališču. Toda ko smo prispeli na letališče, nil bilo o letalih duha ne sluha: bila so tako naglo pospravljenjena in tako večje kamufilirana, da nismo že v razdalji nekaj metrov opazili nobenega letala. — To je bilo najbolje in najbolj večje kamufilirano letališče, kar sem jih še kdaj videl. Na vsem letališču ni bilo opaziti nobenega hangarja, ne radijskega jambora, kakor tudi ne nikakih telefonskih žic. Pred menoj se je razprostirala idilična slika mirnega pašnika sredi smrekovega gozdiča.

Častni gost večera bo kandidat

Frank J. Lausche

Vstopnice dobite v prodajni v glavem stanu demokratske stranke v tej vardi, na 6724 St. Clair Ave., od 6.30 do 9. ure zvečer, in v slaščičarni Mrs. Makovec, v Slovenskem narodnem domu.

DANES, 25. sept. bo v 23. vardi

'Lausche Day'

Zvečer bo v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave., velika plesna veselica z zanimivim programom.

Častni gost večera bo kandidat

Frank J. Lausche

Vstopnice dobite v prodajni v glavem stanu demokratske stranke v tej vardi, na 6724 St. Clair Ave., od 6.30 do 9. ure zvečer, in v slaščičarni Mrs. Makovec, v Slovenskem narodnem domu.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

» ENAKOPRAVNOST «

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto	\$5.50
za 6 mesecev	\$3.00; za 3 mesece
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexici, za celo leto	\$6.00
za 6 mesecev	\$3.25; za 3 mesece
Za Zedinjene države, za celo leto	\$4.50
za 6 mesecev	\$2.50; za 3 mesece
Za Evropo, Južne Amerike in druge inozemske države:	
Za celo leto	\$8.00; za 6 mesecev
	\$4.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

NEMŠKI "TURISTI" V RUSIJI

Ilija Ehrenburg, ruski pisatelj in vojni poročevalec, poroča:

Berlinski list "Voelkischer Beobachter," katerega lastuje Hitler, piše v izdaji z dne 7. septembra, sledeče: "Nemec je zmerom, tudi kadar je v vojaški uniformi, opazujoč, sentimentalni turist. Zato med bitkami rad opazuje resnično življenje ter žive ljudi z normalnimi zahtevami, razpoloženji in čustvi. Toda tukaj (v Sovjetski Rusiji), ne najde ničesar vsega tega. Tukaj vidi samo sovjetsko ljudstvo."

Nedavno sem v neki vasi v bližini fronte, brskajoč po papirjih, ki so jih odvzeli nekemu, v bližini Troubčevske ujetemu Nemcu, našel dvojce presenetljivih dnevnikov. Ko sem ju prečital ob medli svetlobi sveče, sem bil v zadregi. Po pravici priznam, da si nisem nikoli predstavljal, da žive takšni ljudje.

Ta dva dnevnika sta bila potniška zapiska takih "sentimentalnih turistov." Prostack Kurt Fuchs, 1. kompanija, 512. pehotni polk, domači naslov: Guben Mueckenburg, št. 2, je zabeležil v svoj dnevnik:

"Dne 7. julija. — Ob dveh popoldne dospeli v kraj Motor. Mnogo jagod. Na glavnem trgu je bilo ustrelenih petdeset žensk in otrok.

"Dne 14. julija. Rokitno. — Večer. Opazoval sem kaznovanje nekega 17 let starega fanta, ki je bil obsojen na 25 udarcev, katere je dobil na glavnem trgu. Vse je gledalo. Nato sem odšel, da uredim stvari. Rezultat: 60 jajc in slanina."

Se bolj instruktiven pa je dnevnik korporala Josefa Richterja, 4. bataljon, 40. pešpolk, naslov: Feldpost 01797. On pa je v resnici turist ter se tudi obnaša kot pristni počitničar. V našo deželo je prišel menda z edinim namenom, da se tukaj nasonči.

"Dne 28. julija. — Spal do osmih zjutraj. Nato sončna kopel.

Dne 29. julija. — Zjutraj sem si pod soncem rjavil polt. Nato sem spal do popoldne. Ob štirih popoldne je prispela polkovna godba. Mnogo zabave. Po precej dolgem presledku sem zopet slišal nemške melodije.

Dne 15. avgusta. — Ob osmih zjutraj vstal. Nato sončenje."

Zdi se, da potrebujejo ti počitničarji mnogo živili. Oni se namreč ne interesirajo samo za sončne kopeli, temveč tudi za razne poslastice.

"Dne 11. avgusta. — Vstal ob osmih ter se sončil do 12. Zatem sem organiziral ekspedicijo stikanja za mlekom. Skuhal zdrobov močnik — dva litra mleka, en kilogram zdroba in nekoliko slanina. Močnik je bil tako gost, da sem zlomil žlico.

"Dne 7. julija. — Jaz in Matula sva stikala po židovski četrti; rezultat: 25 jajc in en stot (cent) sladkorja. Sladkor sva si nabasala naravnost iz vreče.

Dne 22. julija. — Hugo in Emil sta zaklala prašiča. Pojedlo ga je deset mož. Jedel sem kotlete s cmoki. Ko smo pospravili, smo ukazali ženskam počistiti.

Dne 24. julija. — Danes zopet organiziral ekspedicijo iskanja živili. Imel sem kokoš. Hugo in Emil sta spet zalotila prašiča.

Dne 25. julija. — Hofstetter je požrl vse cmoke. Emil se je prenažl in zbolel."

Ubogi "turist" Emil! Ruska živila mu pač niso prijala.

Korporal Richter, "sentimentalni" Nemec, sovraži svoje kolege. Ker je tudi on zelo "opazujoč" in dober "opazovalec," za kakršne slika Nemce Hitlerjev list, je tudi on opazil eno stvar: smrad svojih prijateljev. Dne 20. junija je namreč zabeležil v svoj dnevnik: "Emil smrdi ko dihur!" — Dne 22. avgusta pa: "Tentmater smrdi."

Njegov bataljon je utrpel težke izgube. Dne 9. avgusta je zabeležil, da njegov bataljon ni več sposoben za boj — toliko "turistov" je bilo že namreč pobitih...

UREDNIKOVA POŠTA

St. Clair Rifle and Hunting Club

Cleveland, Ohio. — Še dober mesec in pol pa bodo zajci zreli. Mi lovci pa seveda — veselji. — Torej, je priporočljivo, da pride-te vsi jagri na naše strelišče se malo spopolnit v streljanju. Nekaj sem slišal, da pridejo nas obiskati prihodnjo nedeljo neki lovci, to pa radi tega ker niso mogli posetiti naše tekme. Torej se vidimo v nedeljo, 28. septembra, na klubovi farmi!

Izid prošle vaje:

J. Urnkar	21
F. Kramer	23
Bvinat	8
A. Novak	19
J. Novak	21
F. Spenko	15
A. Ferkol	20
F. Kobal	13
J. Urbanik	13
Mrs. Urbanick	8
J. Dovgan	11

Tajnik.

Največji slovenski glasbenik — Kosta Klapa

Cleveland, Ohio. — Odkar svet stoji, kjerkoli so prebivali ljudje, zgodovina beleži eno — Slovenec je bil največji glasbeni umetnik, in to je prof. Kosta Klapa. On je sodoben človek in

Kri ni voda! Mi naj molčimo, ko kamni kriče?! Le ameriški dolar more pomagati nesrečnikom. Prispevajte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Načelnik misije

W. Averell Harriman ki je od-potoval te dni kot načelnik ame-riške misije z ostalimi člani mi-sije v London, odkoder bosta ameriška in angleška misija od-potovali v Moskvo.

Predsednikova mati

Mrs. Sarah Delano Roosevelt, neko neimenovano mesto Indo-mati ameriškega predsednika, ki Kine, kakor so vkorakali Ja-je pred dnevi umrla v starosti 86 let.

še danes podučuje v petju samo operne pevce, v glasbi same virtuozne. Med njimi je menda polovica Slovencev in Slovenk. Organiziran ima tudi simfoničen orkester.

V starem kraju so ga svoja leta nazaj najbolj bili veselji v Ljubljani. Igral jim je, učil se, in sam podučeval svoje umetnost. Vrnil se je v Ameriko. Kdo neki je to? Ja, kaj ga res ne poznate, ko vendar slovi po celem svetu? Res ne!? No, če je temu tako, potem ga boste imeli priliko videti, slišati in udejstvovati se med nami.

Ponos clevelandskih Slovencev nam veleva, da smo vsi prisotni ko odpre svojo šolo in glasbeni studio v Collinwoodu. To je največja čast, najbolj znamenit dan med nami. Ako ga hočete videti, pridite točno ob uri, kajti med podukom ne boste mogli v studio. Da, pridite v Slovenski delavski dom na Waterloo Rd. ob 3:30 popoldne v glavno dvorano. Tam odpre svoj studio, tam boste imeli priliko slišati njegov slavni simfonični orkester, njegove operne pevce, njegove nove muzikalne reči — izvajanja.

Da da, naš profesor Kosta Klapa obeta in dovoljuje napolnitev dvorane, samo da bodo ljudje mirni, popolnoma tihi! Od da, saj res, on ni nihče drugi kot slavni Anton Eppich!

Sodelovali bodo Vladimir Malečkar z svojo godbo in pevci — vse samo najboljši. Ti so tisti, o katerih sem nedolgo nazaj pisal, da najbolj obetajo, ti so oni, katerih talent mora naprej in navzgor — in tukaj je menda zadnje upanje, da ne zgubimo toliko obetajočih pevskih talentov med nami.

Ta in šulogij iz starega kraja. Slednji bo kmalu tukaj med nami, ako ne bo ovir in potežkoč, kajti glavno delo za njegovo odpotovanje je v zaupnih rokah. Ti mladi imajo dosti, dosti priznanj, so člani Collinwood High School Glee Club, tam spadajo v Symphony Orchestra, in so že nastopili v marsikaterem izključnem nastopu ter želi priznanje od strani glasbenih veščakov.

Torej v nedeljo 28. septembra ob 3:30 Vsi na koncert in otvoritev glasbenega zavoda profesorja Kosta Klapa — v proslavo in počast v resnici za-služnega kulturnega delavca med nami — Antona Eppicha! Joseph A. Siskovich.

Bernard V. McGroarty

Cleveland, Ohio. — Mestne volitve v Clevelandu so letos zelo napete. Prvo vprašanje stoji pred ameriškim ljudstvom, kako uničiti Hitlerja in njegove pajdaše. Tu v Ameriki se ne bo-

V Indo-Kino

Prihod japonskega vojaštva v neko neimenovano mesto Indo-mati ameriškega predsednika, ki Kine, kakor so vkorakali Ja-je pred dnevi umrla v starosti 86 let.

mo čutili varne, dokler se tega ne stori.

Noben kandidat za v mali ali veliki urad bi ne smel prezreti tega tako važnega vprašanja za varnost ameriške demokracije.

Vsak kandidat bi moral voditi svojo kampanjo tako, da bi združil vse ljudi, da bi podpirali predsednika Roosevelta v pomoči Veliki Britaniji, Sovjetski Rusiji in Kitajski.

Program Bernard V. McGroartya je slede:

Protest proti visokim cenam. Mesto mora sodelovati s federalno vlado, da se napove vojno proti dobičkarjem; mestno lastništvo transportnega sistema in 5c vožnja.

Mestno središče za zdravje v naši vardi in igrišča za otroke;

Civilno svoboščino; nižje cene vodi, elektriki plinu in telefonu. Zvišanje relifne podpore tistim, ki ne morejo dobiti dela, in ki niso krivi, da so brez dela; redne ljudske seje po vsej vardi, kamor bi lahko ljudje prinesli svoje pritožbe. Na teh sejah bi mogel mestni zastopnik poročati ljudem v 32 vardi kaj se dela na sejah mestnih zastopnikov i. t. d.

Tu imate njegov program zdaj sodite sami. Bolj inteligentnega in zmognega človeka za ta urad je bolj težko dobiti.

Volite za Bernard V. McGroartya za councilmana v 32. vardi, Zagotovimo vam, da vam ne bo žal.

Fisher Body Local 45
U. A. W. — CIO.

Razne vesti iz Jugoslavije

WASHINGTON, (JCO). — Redka so pisma, ki iz Jugoslavije pridejo do nas. Še bolj redka so tista, ki so ušla paznim očem nemškega in italijanskega poštnega nadzorstva. Od treh pism, ki so prišla v naše roke se nam za žalostne razmere v tistem delu Slovenije, ki so jo zasedli Nemci, zdi posebno ganljivo in značilno to-le z dnevom poštnega pečata 12. julija:

Ljubi sin!
Pozdravljam te čez globoko morje in ti voščim srečo in zdravje. Pri nas doma ga pa ni. Stara sem in roka se mi trese, ne vem če boš znal brat. Tako hudo je pri nas, da se zmeraj jokam in tudi zdaj mi solze kapljejo na pisanje.

Nič več nismo svoji. Ko so prišli, so ta prve dni popisovali in zadnjič nam je soldat prinesel cegele, ki ga ata niso zaspili pa so ga nesli na vas vprašat kaj pomeni. Nemški žandar ga je pa s puško sunil v život in zdaj ata ležijo.

Krištof nam je povedal, da so naš grunt prodali. Ljubi moj sin ali še veš kako sva se z Janezom martrala zato se že ni sva, da bi na stara leta mogla hoditi osobenkovat al pa k tujim ljudjem v kot.

Korlnov je pa rekel da nas bodo ven pognali iz Slovenije ker hočejo Nemci imet tukaj svoje ljudi in da jih že peljejo. Nobeno noč ne morem zaspat. Našega gospoda so ta prvi teden nekam odpeljali in potem ni bilo nobenega gospoda več v farož.

V Smledniku so tri mlade fante obesili ker so bili pijani so se z nemškimi soldati stepli. Glavačovo so najšli v potoku in noben ne ve, če se je sama ali so jo te živine. Anico Terezo in Polono so koj ta prve dni nekam odvlekli in jih več ni bilo nazaj.

Moj Bog, kaj smo ti storili, da nas tako tepeš. Gospod učitelj so ušli še preden so prišli, če ne bi ga gvišno že obesili ko je bil tako proti Nemcem. Otroke zdaj nemško učijo in vsi morajo vedet kaj je firer in znat vpit hajl hitler. Če kdo neče ubogati nemških soldatov ga pretepejo na smrt. Koliko so jih pa odpeljali in živa duša ne ve kje so. Pravijo da so jih vse postrelili.

Bernačev se je hotel v binkošti ženit z Gornikovo Manco pa so pri njem puško dobili in so ga koj sabo vlekli. Noben ne ve kaj bo. Naša živina tako tuli ko nima futra ko so ga soldati pobrali in zdaj ji samo seno pokladamo pa travo.

Ljubi sin pri vseh ranah križanega te prosim da pošli kaj če imaš. Kdaj bojo ta novi lju-

Kri ni voda! Prišel bo čas, ko bo pomoč potrebna in nujna. — Bodimo pripravljeni! Darujte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

dje prišli ne vem. Ata ležijo pa pravijo da bojo vse... (nečitljivo)... da tistega dneva ne bom dočakala. Mati božjo bom prosila naj to pisanje pride v tvoje roke, da boš videl kam smo prišli. Veliko bi ti še lahko napisala, pa me oči bolijo od samega jokanja in stara sem že.

Pozdravljam te moj ljubi sin in ata te tudi pozdravljajo pa mi nisem pisma pokazala in nič ne ve da ti pišem ker se bojijo da ga bojo drugi prebrali. Jaz ga bom pa zjutraj dala Trobščevu, ki gre vsak teden v Kranj.

Mati.

Greh bi bile vse vse besede in vsaka razlaga. Zamislimo se v trpljenje te uboge preproste žene, ki nam pred očmi neizmerno tragedijo našega naroda in sklenimo, da bomo vse svoje sile posvetili pomoči nesrečnim rojakom in borbi za obnove srečnih dni, ki smo jih imeli v dragi Jugoslaviji.

Drugo pismo je pismo slovenskega izobraženca iz ujetniškega taborišča v Italiji. Pismo nam priča, da narodna zavednost naših izobražencev navzle strah, nemu preganjanju ni klonila in prav tako ne upanje na vstajenje Jugoslavije. Objavljamo ga tukaj:

Koncem junija 41

Dragi prijatelj in brat: Krvnik Slovanstva je ukazal, naj se Slovenci iztebijo iz Maribora in iz Spodnje Stajarske. Njegov "gauleiter" v Mariboru Franz Steidel je dejal, da bo najprej dan v njegovem življenju takrat, ko bo mogel stopiti pred "firerja in mu reči: "Moj Fuere, ukazal si mi, naj ponemčim Spodnjo Stajarsko. Spodnja Stajarska je nemška!"

V ta namen je nemški guverner Stajarske izdal ukaz, po katerem se zaplenjuje vse premoženje Slovencev v korist Nemčije, a za uvedbo in udržitve germanstva v Spodnji Stajarski. Drugi ukaz je, da se mora 250.000 Slovencev izseliti v Srbijo.

Do sedaj so preselili že 50.000 Slovencev, največ iz Maribora in okolice. Nemci prireajo pogone, zapirajo predele mesta in posameznih vasi in dajejo rok dvajsetih minut, v katerem se morajo cele rodbe, starci, žene in otroci izseliti iz pradedovskih domov; vse v njih mora pustiti za Nemce, ki se bodo polastili njegovega imetja. Sleherni sme vzeti s seboj le sto dinarjev, svojo staro obleko in perilo za preobleko.

Često ustavijo mlada dekleta, zakaj seveda? Nedvomno za svoje gnusne potrebe. Vse takoj strpa jo v železniške vagon, po 26 oseb v enega in jih zaklenjene pošilja skozi Zagreb, Bosanski Brod in Sarajevo v Srbijo. V vagonih ostanejo vso pot

ŠKRAI

Globoka žalost. — Vdova žalni obleki pride k vrtnarju ročit venec.

Vrtnar: Ali naj se glasi napis: V večen spomin? — Ni treba, grob je plačan samo za 15 let.

— Da, moj sinček je bil rojen ob eni ponoči, baš ko sem se vrnil iz gostilne, kjer smo kurtali.

— No, ta pa ne bo imel o svojem očetu posebno dobrega mnenja.

"Vi ste obtoženi, da ste svojo ženo vrgli v glavo lončen lonca!"
"Da, gospod sodnik, ko sem pa takšni reveži, da si ne moremo kupiti porcelanaste posode!"

zaprti, s tisto malo hrane, ki jo najdejo pri odhodu a brez vrnitve in brez stranišč — kakor živijo v Srbiji jih vržejo ven med žičko Požega in Jagodino, a šim, da nekateri pridejo do rangjelovca.

Bratski srbski narod jih pričakuje. Ustanovljajo odbore pravoslavno duhovščino na del in vsak hoče sprejeti nekoga v svojo hišo. Pravijo, da je naša v svojem siromaštvu nabrala celo nekaj denarja, da jim pomagajo.

Srbi pravijo Slovincem: "Kaj bomo imeli mi, boste imeli to bomo imeli, a Slovenci pišejo v domovino: "Zdaj smo pri bratih Srbinih, da skupaj trpimo in vemo sen o boljši bodočnosti v svobojeni Jugoslaviji. "Živel mladi, junaki kralj, živeli vezniki!"

To smo pisali na vse strani, da bi se slišalo v domovini in svetu, a ti, dragi prijatelj in brat, pomagaj nam, da se bo v Srbijo in vrate Hrvate, ki se ne vtopili v Paveličevih grubih, vemo, da je teh mnogo, v prvi vrsti večina kmetov Radicevce Mačekove Hrvatske seljake stranke.

Vemo, da Pavelič pripravlja proti njim nove pogone, toda naj jih oni junaško prenašajo in naj trpe, kakor tudi mi trpimo za domovino, ker bo prišel naš masčevanje in osvobodjenje, se ga je danes boje vsi kriviti svobode, človeških pravic in dostojanstva.

V tem času našega osvobodjenja ne smemo pozabiti tudi stih naših rojakov, ki so dvajset let sklanjali glavo in vzdihovali pod sovražnikom.

Zato: Živela osvobodjena povečana Jugoslavija (ne od Triglava) od Soče in Koroske vse do Djevdeltje!

S prijateljskimi in bratstvenimi pozdravi tvoj ujeti brat Slovenec.

FOR DEFENSE

Več elektrike daje več jajec

Znanost je v zadnjih letih ugotovila, da kažejo kokoši v kokodžakih z dobro in smoteno izbrano električno razsvetljavo več veselja do izleganja jajc. To si razlagajo s tem, da so le ptice po svojem izvoru tropne živali, ki so bile v svoji prvotni domovini navajene enako toplete in prilično enako dolgi dni. Podnebje zmernege sveta tem pogojem ne ustreza in zato v kratkih zimskih dneh kokoši nimajo časa, da bi postavile toliko jajc, kolikor je potrebno za nastajanje jajec. Posebno neugodnem položaju so potem seveda živali, ki bivajo v nesmoteno urejenih in temnih kokošnjakih.

Če proti pomladi, ko se pričnejo dnevi daljšati in ko postanejo pogoji za zadostno prehrano, pričnejo leči tudi več jajc. Da je vzrok za njih različno obnašanje v tem pogledu v zimskem in poletnem času iskati predvsem v različnih svetlobnih pogojih, so pokazali najbolje poskusi, pri katerih so kokošim umetno razsvetljavo dneve v zimskem času podaljšali na 14 ur. Seveda so jim dajali tudi isto količino hrane. Kokoši so se razmnoževale potem na ta način, da so dale do 30 odstotkov več jajc nego običajno v zimskem mesecu.

Električna razsvetljava za kokoške ne zahteva nobenih posebnih naprav.

Upoštevati je treba samo to, da vidi kokoš že pri slabotnejši svetlobi, da je občutljiva na svetlobo, ki bi jo slepa. Zato je uporabljati samo svetlobo 60 vatne žarnice, in sicer reflektorji, ki odsevajo svetlobo enakomerno na vse strani.

Čim večjo površino, tako enakomerno na to, da so se kokoši dobro osvetljene kajen, gače kokoši rajši v temni podvali in potem seveda sejejo več jajec. Priporočljivo jim je podaljševati dan umetno razsvetljavo v jutranjih urah, kajti tedaj so živali bolj pripravljene za leganje jajc. Tako tudi za leganje jajc je priključiti razsvetlavo naposledno uro, ki jo ob običajnem času avtomatično prižiga in ugaša.

Obrambno varčevalni bondi

Vprašanje: Želim bi preskrbeti regularne dohodke zase za leto 1941 in pojdem v pokoj. Ali se da storiti z nakupom obrambno varčevalnih bondov?

Odgovor: Da. Ako kupite 100 bondov, lahko se stanovanje ali 5 sobami, v collinwoodski ulici, zeli se tudi garažo. Naslov se naj pusti v uradu "E".

3 opremljene sobe v najem za fante. Vprašanje se za naslov v uradu telesa.

Išče se fant, stare nad 18 let, za "pin setters" v slovenskem kegljišču. Poizve na 809 E. 152 St.

bond za \$37.50 vsak mesec; bo vsak tak bond dozorel v desetih letih. Tako bo en bond po \$50 dozorel vsak mesec in bo izplačljiv.

Vprašanje: Pa če bi rabil več kot \$50 na mesec?

Odgovor: Potem investirajte večjo vsoto vsak mesec. Za vsak obrambno-varčevalni bond, za katerega plačate \$75, boste po desetih letih dobili izplačanih \$100. Poleg tega služi vaš tako investiran denar vaši vladi tekom narodne nevarnosti.

Vprašanje: Ali je mogoče obrambno-varčevalne znamke unovčiti?

Odgovor: Da. Iste se morejo unovčiti za polno nakupno vrednost ali pa se zamorejo zamenjati za obrambno-varčevalne bonde. Na primer 75 znamk po 25 centov, v skupni vrednosti \$18.75, se zamore zamenjati za obrambno-varčevalni bond, ki bo v desetih letih vreden \$25.

Vprašanje: Koliko časa so že obrambno-varčevalne znamke na prodaj v trgovinah na drobno?

Odgovor: Prodaja znamk v trgovinah na drobno se je pričela v državi Michigan dne 10. julija. Ideja se je tako dobro obnesla, da se je hitro razširila in kmalu se bodo te znamke prodajale v trgovinah na drobno po vsej deželi.

Pripomba: Obrambno-varčevalne bonde in znamke lahko kupite na najbližjem poštnem uradu, na banki ali v uradu posojilnih društev. Lahko pa tudi pišete ponje na naslov: Treasurer of the United States, Washington, D. C.

Veliko pomanjkanje delavstva v Nemčiji

Bolgari naj bi v prvi vrsti odpomogli položaju nemške vojne industrije, ne pa na vojni fronti.

ANKARA, Turčija, 24. septembra. — Zdaj se je nabralo dovolj dokazov o velikem pomanjkanju delavstva v Nemčiji, da se lahko reče, da nemški pritisk na Bolgarijo stremi manj za tem, da se Bolgarija aktivno udeleži vojne, kakor za tem, da

Kri ni voda! Pomagajte nesrečnim bratom in sestram v domovini! Prispevajte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

SAMOSTOJNO DRUŠTVO LOŽKA DOLINA

Uradniki za leto 1941 so sledeči: predsednik Frank Baraga, 7702 Lockyear Ave.; podpredsednik John Krasovec; tajnik Frank Bavec, 1097 East 66 St. Henderson 9183; blagajnik in zapisnikar John Leskovec, 13716 Darley Ave.; nadzorniki John Mlakar, John Lokar in John Sterle.

Seje se vršijo vsako tretjo sredo v mesecu v S. N. Domu, št. 4 staro poslopje. Društvo sprejme nove člane od 16 let do 45 let s prosto pristopnino ter zdravniško preiskavo.

Društvo plača \$200.00 smrtnine in \$7.00 na teden bolniške podpore za \$1 mesečnine. Za sprejem ali pregled novih članov so vsi slovenski zdravniki. Za nadaljne informacije se obrnite na društvene odbornike.

dobi osiše pomoč svoji pojema-joči vojni produkciji.

Vsa poročila naznanjajo, da spravlja Hitler vse može, ki so le v dosegu njegovih rok, v nemške tovarne, odkar odhaja vedno več in več delavstva na rusko fronto.

Rezerva nemškega delavstva je bila izčrpana že pred letom dni, ko je pričela Nemčija importirati tisoče delavcev iz Italije in z Balkana. Sodi se, da je zdaj zaposlenih v nemških vitalnih vojni industrijah in prav tako važnem kmetijstvu, okoli poldrugi milijon inozemskih delavcev. Poleg teh pa je zaposlenih na nemških kmetijah in pri gradnji cest najmanj nadaljni poldrugi milijon ujetnikov.

Poročila naznanjajo, da zahteva Nemčija zdaj od Bolgarije 200,000 vojakov, nadaljne pa bo zahtevala pozneje. Oni, ki poznajo sentiment bolgarskega ljudstva napram Rusiji, ne morejo verjeti, da bi hotela Nemčija pogosti bolgarsko vojaštvo v vojno proti Rusom, temveč hoče z njim nadomestiti svoje vojaštvo v zasedenih deželah, da bi lahko njeno vojaštvo šlo zopet v tovarne ali na rusko fronto.

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI"

Hiša za dve družini

se prodaja 6 sob spodaj, 5 sob zgoraj. Cena \$5,000. — Nahaja se na 7501 Cornelia Ave. — Podrobnosti se izve pri MULIO-LIS, 6606 Superior Ave.

Dekle

želi dobiti delo za pomagati v kuhinji, v restavraciji ali gostilni, ob petkih in sobotah zvečer, ali pa tudi za soboto celi dan. — Naslov se naj pusti v uradu "E".

Delo dobi

Slovenka, stara od 25 do 35 let; mora se malo razumeti v kuhinji in da bo pomagala v gostilni. — Prosta ob nedeljah. — Za nadaljna pojasnila se obrnite na 1393 E. 53rd St., ali pa pokličite ENdicott 6456, med eno in četrto uro popoldne.

Konvencija SNPJ se je večeraj zaključila

(Nadaljevanje s 1. strani)

litev je bil: Rus 192, Medvešek 85, Zaitz 55. Za upravitelja so kandidirali Milan Medvešek, A. Trojar in Filip Godina, in izid je bil: Godina 173, Medvešek 116, Trojar 44.

Za urednika sta kandidirala John Molek in Vatro Grill, in izid je bil: Molek 181, Grill 154. Vprašanje, ali naj se članom gl. odbora vzame pravico do glasovanja je bilo dvakrat pred konvencijo, in končno je delegacija tozadeven predlog zavrgla.

Konvencija je odglasovala, da se daruje \$5,000 slovenski sekciji Jugoslovanskega pomožnega odbora, sprejela je resolucijo za upeljavo prvoletnega pogojnega zavarovanja, vprašanje pomoči za stare člane pa je izročila trem članom izvršnega odseka, ki imajo izdelati načrt in ga predložiti članstvu na referendum.

Zadnji dan konvencije je bila ostra debata glede resolucije, predložene po Vatro Grillu, ki je predlagala, da se ustanovi urad urednika angleške sekcije, ki bi bil izvoljen od konvencije. Ko je bila resolucija pri glasovanju z rokami sprejeta, je opozicija, ki sta jo vodila Molek in

Kri ni voda! Odpri roke, odpri srece, otiraj bratovske solze! Darujte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Prodaja se

1939 Chevrolet avto: je v najboljšem stanju. — Prodaja se po zmerni ceni. — Kdor želi, naj se oglasi v East 61st St. Garage.

Poslušajte Michael A Feighan

ko bo govoril v prid Franka J. Lausche

potom WGAR

NOCOJ—od 5.15 do 5.20 ure

Zaitz, zahtevala poimensko glasovanje, pri katerem je bila resolucija poražena.

KRVOLITJE V ŠIBENIKU

"Slavonic Bulletin" naznanja po poročilih iz Šibenika, da je nastala tam bitka med jugoslovanskimi dalmatinskimi delavci in vojniki italijanske okupacijske armade. V bitki je bilo več sto fašistov ubitih, mnogo nadaljnjih pa je bilo utopljenih v morju.

FRIGIDAIRE električna ledenica

izdelana pri General Motors Cold Wall Frigidaire vam obdrži vašo hrano bolj svežo. Pri nas dobite vse na lahka mesečna odplačila.

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE

6104 St. Clair Ave.

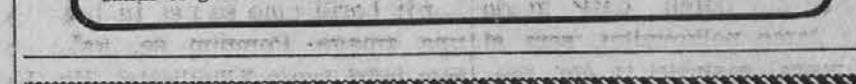

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI"

YOU GIRLS WHO SUFFER Distress From MONTHLY FEMALE WEAKNESS

AND NEED TO BUILD UP RED BLOOD!

TAKE HEED if you have all or any one of these symptoms: do you suffer headache, cramps, backache, nervousness, weakness, crankiness, distress of "irregularities," periods of the blues, a bloated feeling—due to functional monthly disturbances? Then start at once—try Lydia Pinkham's Compound Tablets (with added iron). Pinkham's Tablets are famous for relieving monthly pain and distress. Thousands of girls and women report remarkable benefits! Taken regularly—they help build up resistance against such annoying symptoms. Lydia Pinkham's Compound Tablets are also especially helpful in building up red blood and thus aid in promoting more strength and energy. Follow label directions. WORTH TRYING!

remedies for women's ailments.

NOVICA

IMA LE TEDAJ SPLOŠNO VREDNOST KO JO IZVE JAVNOST

KADAR SE pri vaši hiši pojavi kaj novega, ki bi zanimalo vaše prijatelje in splošno javnost, sporočite tozadevno na

ENAKOPRAVNOST
6231 ST. CLAIR AVE.
HEnderson 5311

Novice radevolje priobčujemo brezplačno

Lastujte delež v Ameriki

Ce bo vaša zastava padla, boste vi zgubili svobodo. Vi lahko ohranite to svobodo s tem, da DANES kupite "Defense Savings" znamke. Posodite stricu Samu desetico in pomagajte, da bo zastava svobode še naprej vihrala. Lastujte delež v Ameriki!

"Defense Savings" znamke dobite na bankih ali poštnem uradu.

KOLIKO STORITE ZA CANKARJEV GLASNIK?

Ce ste res napredni, pokažite to tudi z dejanjem. Cankarjev glasnik je napredna delavska kulturna revija za leposlovje in pouk. Priporočite svojemu prijatelju ali znanecu, da si jo naroči. Za obstoj in napredek izobraževalnega časopisa je potrebno sodelovanje vseh, ki so za napredek! Cankarjev glasnik potrebuje zastopnikov, posebno še izven Clevelanda. Priglasite se! Pišite upravnistvu, ki bo rade volje dalo vsa pojasnila. Naslov: 6411 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Naročilna nakaznica na Cankarjev Glasnik

IME: _____
NASLOV: _____
Zastopnik: _____
Plačal \$ _____ c _____ Dne _____ 19 _____

HAIR-BREADTH HARRY

RENE LA BRUYERE:

20

Hektorjev meč

ROMAN

"Vi, vitez? Vi ste? ..." je zajeceljal. "Nu, bogme ne vem, kaj bi me moglo razveseliti bolj od tega, da vas vidim živega in zdravega. ... Tolikrat sem si očital, da sem napotoval hčerki zastran vas. ... Nu, hvala Bogu, zdaj je vse dobro. ... In ... vidim? Polkovnik? ... Pozna se, da niste zapravljali časa. ..."

"Ker ste hoteli dati svojo hčer samo polkovniku, sem si pač moral zaslužiti ta čin, preden sem se upal stopiti pred vaše obličje," je smehljaje odgovoril gospod de Pontguion.

"Pa recite, da nisem imel prav! Ta uniforma se vam poda čudovito. A dajte, povejte nam vendar, kako ste postali polkovnik in kaj ste doživeli v teh letih, ko smo vas imeli za mrtvega."

"Res," sem se pridružila tudi jaz. "Moja radost je bila tolikšna, da sem te pozabila vprašati o dogodkih, ki jim moram biti zanj hvalažna."

Tako govorec smo se umaknili k izpraznjeni zofi. Michel-Hector je drage volje sedel med naju dva in začel:

"Dogodkov je bilo mnogo in dolga je moja povest; a saj mi oprostite, če vama povem nočjo samo najvažnejše, tem bolj" — pri tej besedi me je nežno pogledal — "tem bolj, ker se nadejam, da bom imel posled obilo prilike za pripovedovanje in bom lahko vsak dan kaj dodal."

"Povej nam vsaj to," sem vzkliknila, "kako si postal izkorneta pri angoulemskih dragoncih, ki sem objokovala njegovo smrt, polkovnik de Pontguion, vojniški republikan in pribočnik generala Bonaparte!"

"Baš to je vsa moja zgodba, dragica! ... Nu glej, ko sem se ločil od tebe in odšel na mejo, je bil vojniški poklic grenak, poln bridkih spoznanj in težkih razočaranj. Največje zmedo je med nami povzročala emigracija, izseljevanje privržencev visoke aristokracije, ki je bežala iz pobunjene Francije v tujino in se je vračala na čelu prusaskih polkov, da bi se borila proti svojim lastnim bratom, in proti Domo-vini. Baš ona je pogubila kralja, tem bolj, ker Ludvik XVI. — in to je bila njegova največja krivda — ni storil ničesar, da bi onemogočil njeno pogubno delovanje. Ti Francozi, ki so se borili proti Franciji, so se tedaj sklicevali na istega francoskega kralja, na čigar ime so se dolgo glasila vsa povelja, ki smo jih dobivali iz Pariza. Kaj se godi v zaledju, nam je bilo znano le po negotovih govoricah. Za kaj in za koga se borimo, nam je bilo takisto nejasno; se pravi, jaz in z menoj še marsikateri smo upali, da se bo Francija naveličala uporov in da bo zmaga nad tuji obnovila v deželi red in mir. ... Mislili smo, da bo kralj takrat potreboval vseh svojih plemičev, zakaj tisti, ki so pobegnili iz dežele, so se bili nepopravljivo zamerili narodu. Zato smo vztrajali na svojih mestih in odbijali vse poizkuse emigrantov, da bi nas izneverili naši dolžnosti. Toda na žalost niso bili vsi tovariši tako trdni. Nesoglasja v teh stvareh so vplivala tudi na odločnost poveljnikov; vse je postajalo čedalje bolj negotovo in jalovo. ..."

Ob takih okoliščinah je prišlo do boja pri Stenayu. Javili so nam, da se bliža avstrijska iz-

vidnica, oddelek Barcovih huzarjev; polkovnik nas je poslal sovražniku naproti, da bi ga odbili. Kapetan, ki nam je poveljeval, je bil bolj hraber nego previden in se je ustavil z nami v dolini, odkoder nismo mogli videti bližajočega se neprijatelja. Napal nas je tako iznenada, da niti nismo utegnili zajahati konj; borili smo se peš in brez upa zmage. Pomnim še, kako sem izdrl tvojo 'Chaillette', Renee. ... a ti si jo gotovo že pozabila? Meč, ki si bila njegova kumica?"

"Pozabila? Oh, Michel, kako bi mogla pozabiti stvar, ki je tako draga mojemu srcu!"

Hvaležno mi je stisnil roko in nadaljeval:

"Izdrl sem jo in sem se zapodil z njo proti orjaškemu huzarskemu oficirju, ki je drevil proti nam na čelu svojih divjakov. Toda žal, njegova sablja je bila težja od mojega meča; zadal mi je tako strahovit udarec po glavi, da sem pri tisti priči izgubil zavest; samo čelada mi je rešila življenje. Ko sem se zdrnil iz omedlevice, sem bil avstrijski jetnik. ... Po dolgem ležanju v bolnišnici so me odpravili v Avstrijo in so me zaprli v trdnjavo Lienz, kjer sem prebil malone tri leta. Poveljnik trdnjave mi je nešteto krat ponujal, da me izpusti na svobodo, ako se s častno besedo zavežem, da stopim v avstrijsko vojsko in odrinem v boj proti Franciji, kakor je storilo toliko drugih francoskih plemičev. Ni mi treba povedati, da sem z ogorčenjem zavračal to

nizkotno zapeljevanje k izdajstvu! Avstrijski poveljnik me je jel sovražiti zaradi tega in je porabil vsako priliko, da se je znesel nad menoj. Oh, težka so bila moja tri leta v Lienz! Tem težja, ker me je neprestano skelala izguba moje ostre 'Chaillette', ki je po stenayskem boju nisem več našel ob svoji strani. Kaj se je bilo zgodilo z njo? Ali je obležala na bojišču? Od nekega Avstrijca, ki se je udeležil ti-stega boja, sem končno izvedel, da je huzarski oficir, ki me je pobil na tla, uplenil moj meč in si ga je obesil na sedlo v znak zmagovalstva."

Velikokrat sem ugibal, kod ja-še z njim in ali ga ni morda že zavrnil. ... Ako ga še ni pokončala svinčenka ali ostro je-klo, je moral biti zdaj pri avstrijski vojski v Italiji, ki se je borila proti Bonapartu. ...

V Italiji! Proti Bonapartu! ... Slava našega generala se je raz-legala prav do mene. Njegova zmagovita zvezda je tolažilo vzhajala nad nesrečo Francije in ji je obetala novo vstajenje. ... Noč in dan sem snoval načrte, kako bi mogel pobegniti in priti do njegovih čet, da se jim pridružim. Dogovoril sem se s svo-jim tovarišem, ki ga je mučila ista nestrpnost in ista želja po dejanjih kakor mene. Z velikimi težavami sva preplila omrežje na oknu in sva se v neki vihar-ni noči predala usodi, zaveznici vseh odločnih ljudi. Straža, ki naju je opazila v svetlobi blis-kov, je streljala za nama in za-dela mojega prijatelja na smrt. A meni se je posrečilo ubežati. V neki osamljeni koči sem si s silo priskrbel kmečko obleko, kakršno nosijo tirolski hribovci; preoblečen v domačina sem hitel proti jugu preko strmih prepadov in ledenih gora, skriva-je se kakor divja zver, vsak trenutek v nevarnosti, da me spoznajo. ...

Ves izmučen sem naposled prispel do Verone, baš v trenu-

ku, ko je dobil Augereau na-log, da prežene Avstrijce z višin pri Caldieru. Preden sem se u-tegnil približati svojim rojakom, sem bil zajet med dva ognja. Svinčena toča je tako gosto žviž-gala okoli mene, da sem že pri-poročil svojo dušo Bogu. Tedaj-ci pa začujem iz grmovja, v ka-terem sem se bil umaknil, grme-či topot velike množine konj-skih kopit. In kaj vidim? Bar-cove huzarje, ki se pode v div-jem naskoku proti francoskim postojankam! In med njimi dir-ja — uganita kdo? Orjaški ka-petan, moj znanec izza Stenaya, z mojo drago Chaillette ob se-dlu! Pogled na moj meč, ki sem tolikanj žaloval za njim, me je storil besnega. Sam ne vedoč, kako in kdaj, sem pobral puško ubitega Avstrijca, ki je ležal ne-daleč od mene. ... ustrelil sem. ... in moj sovražnik je mrtev telebnil na tla, dočim je zvihra-la ostala huzarska truma na-prej, da se razbije ob štrlečem jeklu francoskih karejev. ...

Ne da bi pomišljal, sem planil iz svojega krivališča, ujel žival, ki se je ustavila ob mrtvem gospo-darju, zavihlil se nanjo, izdri Chaillette in udaril huzarjem v hrbet. ... sam, kakor sem bil! Lahko si mislite, kako so gledali naši vrli vojniki, ko so uzrli pred seboj tirolskega kmeta, ki je sedel na avstrijskem huzar-skem konju in vihtil v roki meč izza časa Ludvika XV. ter kli-cal:

'Naprej junaki! Živela Franci-ja! ...'

Kasneje so govorili, da je ta dozdevni tirolski kmet odločil zmago tistega dne. ...

Toda po dobljeni zmagi so me obkolili in odvedli k poveljni-kom. Hoteli so vedeti, kdo sem, kaj hočem in s kakšnim name-

Kri ni voda! Odpri roke, od-pri srce, otiraj bratovske solze! Darujte v sklad slovenske sek-cije Jugoslovanskega pomož-nega odbora!

nom sem se pojavil med fran-coskimi četami v tej čudni, sum-ljivi obleki. Oglasila se je celo sumnja, da sem avstrijski vo-hun. V tej stiski sem se spom-nil, da sem imel na vojaški šoli v Briennu tovariša, ki mu je bi-lo ime Napoleon Bonaparte. ... Odločno sem zahteval, naj me povedejo k njemu. Spoznal me je takoj.

'Pontguion!' je vzkliknil. 'Mi-chel-Hector de Pontguion, moj sošolec iz Brienna! ...' In mi je stisnil roko, kakor da se ni-sva nikoli razstala. ...

Moral sem mu povedati vse svoje doživljaje; ko je čul, kako sem pri Stenayu izgubil Chail-lette in kako sem jo spet osvo-jil pri Caldieru, me je burno u-daril po ramenu, rekoč:

'Če je tako, ostaneš pri me-ni! In če boš tudi v bodoče tako vrolo gonil Avstrijce, kakor si jih gonil današnji dan, ne bo i-mela francoska vojska boljšega oficirja od tebe. ...'

Ves srečen sem se nasmehnil. General Bonaparte pa je nada-ljeval:

'Bil si dragonski poročnik; pri Stenayu si pač zaslužil kapetan-ske naravnice in pri Caldieru četrti našiv. — Poveljnik eska-drona Pontguion, imenujem te kot svojega pribočnika v gene-ralni štab. ...'

Od tiste minute nisem poznal več druge skrbi, kakor zate, draga Renee. Ali si vobče še ži-va? Ali so ti prizanesli viharji, ki so med tem pustošili našo u-bogo zemljo? Kod naj te iščem?

Kri ni voda! Mi naj molčimo, ko kamni kriče?! Le ameriški dolar more pomagati nesrečni-kom. Prispevajte v sklad sloven-ske sekcije Jugoslovanskega po-možnega odbora!

Na svoje poizvedbe in vprašanja nisem dobil nikakega od-govora. Toda obupal nisem; no-tranji glas mi je venomer zat-rjeval, da mora biti po tolikih iz-kušnjah blažena ura svidenja. ... Ura najine končne združit-ve. ...

Ko je Michel-Hector govoril te besede, ni čutil, da se upirajo vsi pogledi vanj in v naju dva: general Bonaparte sam, ki je že dolgo pogrešal svojega pribočni-ka, ga je bil naposled opazil in je krenil proti nam ob strani svoje mile Josipine, spremljan po vsej blešči trumi svojih bojnih tovarišev. Še trenutek in vsi so stali okoli mene: Napo-leon, Desaix, Kleber, Joubert, Augereau. ... a kje bi utegnla naštetiti toliko slavnih imen! ...

Sele tedaj se je osvestil moj dragi in je v zadregi planil na noge. Toda Bonaparte je bil tisti večer sijajne volje. Očarujoče se je nasmehnil, pogledal mene, po-gledal Michela — Hektorja in zmajal z glavo:

'Pontguion, Pontguion, tebi je usoda res naklonjena! Ne bo-di sebičen in seznani me z dra-žestno gospodično, ki te je iz-brala za kavalirja.'

'General, predstavljam vam svojo zaročenko, gospodično de la Romade. Šest let jo že lju-bim, šest let sem je iskal; nočoj sem jo našel in sem na svojo ra-dost zvedel, da me še ni poza-bila.'

'Dober okus imate, gospodič-na. Ako osrečite tega vrliga dečka, bo združeno toliko lepote s toliko hrabrostjo kakor še ni-koli ne. Kdaj bo svatba?'

'Če dovolite, general, prav kmalu,' se je oglasil Michel-Hector.

'Ne samo dovolim, še ukazu-jem ti, ako treba!' je vzkliknil

Bonaparte. "Poročita se dan prej!"

"General," je izpregovoril moj oče, ves srečen, da more tudi on pritakniti svojo besedo, "misli sem, da bi čez mesec dni ali dva. ..."

"Čez dva meseca? Kaj misli-te, gospod! Mi vojniki nimamo časa na prebitek. Premor med dvema zmagama je vse, kar mo-remo žrtvovati rodbinskih stva-ri. Ako ni drugih zaprek, naj ju ve-utegoma okličejo in takoj po-klicu bodi poroka. Gospodič-na, se je obrnil k meni ter me o-ščipnil v uho, kakor vsakvo-čkor mu je bil po godu, "po-čuj se in ljubite svojega so-protiga, kolikor le morete. Spo-mladi ga spet potrebujem se-se. ..."

Štirinajst dni po tem znane-nitem večeru sva bila z Mich-elom — Hectorjem mož in ženo. Bonapartova ljubka soproga Jo-sipina si ni dala odreči veselja, da mi pokloni v poročni dar ve-nakit vse čipke in vsa lepota, ki si jih le more želeli mlada po-ročenka. Vsi ti darovi so bili za-ženi v prelestni ladji od belega satena; in ko sem jih izločal drugega za drugim, sem na- na dnu tisto, kar me je najbo-liko ganilo in vzradostilo. ...

"To je moj dar," je dejal Michel-Hector, gledaje mi pro-ramena. "Edino, kar imam, ki volj dragocenega, da sme biti poklonjeno moji oboževani Chaillette. ..."

S solzami v očeh sem mu dragoceni dar v roke in sem jo tislila nanj svoj pobožni poljub.

Zakaj bil je svedok moje pre-sreče, moj krščenec in moj meč, ostra "Chaillette" kora-Pontguiona. ...

V PETEK, 26. SEPTEMBRA BO

Courtesy Day

PRED NAŠIM 39.

MAY DAY

pri

THE MAY COMPANY

Je ENA. . . je EDINA. . . je ORIGINALNA razprodaja, ki se la-hko imenuje "Kupčijski praznik" v Clevelandu

POSEBNO PARKANJE AVTOV

Za vse naše odjemalce je na razpolago pro-stor za parkanje avtov v garaži na Lakeside in Ontario in bo odprt od 8. ure naprej. Posebno parkališče pa je tudi na severo-vzhodnem vogalu Lakeside in E. 9th St. Posebna brezplačna posluga z busom iz par-kališča v trgovino in nazaj.

POSEBNA POSLUGA NA ULICI

Družba ulične železnice bo nudila posebno poslugo v soboto, da bo ustrezno vsem od-jemalcem.

POSEBNI PRODAJALCI

Zaposlenih bo nad 8,000 uslužbencev za va-šo postrežbo in poskrbljeno je za vse ugod-nosti odjemalcev širom trgovine.

NIKJER NE BOSTE DOBILI CENEJE

Nekatere trgovine bodo poskusile prodati ne-katero blago ceneje kot bo na tem May Day. Zapišite si, da vsak predmet, ki bi bil oglašan drugje ceneje, ga boste dobili tudi tukaj še ceneje, ne glede na našo oglaševalno ceno.

Telefonska in C.O.D. naročila se ne sprejema na "May Day"

Eagle Stamps lahko zamenjate na May Day ali kateri drugi dan.

TRGOVINA BO ODPRTA:

V petek od 9. zjutraj do 9. zvečer;
v soboto od 9 zjutraj do 6. zvečer.

THE MAY COMPANY

TA RAZPRODAJA SE VRŠI V VSEH DEPARTMENTIH

TRGOVINA JE HLADNA IN ZRAČNA ZA UGODNOST ODJEMALCEV
CHARGE PURCHASES BILLED NOVEMBER 1

THE Dutch Oven GIRL TELLS YOU

HOW TO Save
50 MINUTES OF FUEL
OUT OF EVERY HOUR'S COOKING

Da, vi porabite kurjavo le 10 minut za vsako uro kuhe v "Dutch oven." Le pomislite, da rabite kurjavo le 50 minut za šest funtov težek kos govedine za peč. Neverjetno, pravite? Zglasite se v naši trgovini in pokazali vam bomo, da zmore "Dutch oven" to storiti!

Vi si toliko prihranite na kurjavi, skrčenju mesa in na zdravju potrebnih vitaminih in mineralih — brez, da bi se omenilo vaš čas in delo! Vaša nova "Dutch oven" peč se kmalu sama izplača!

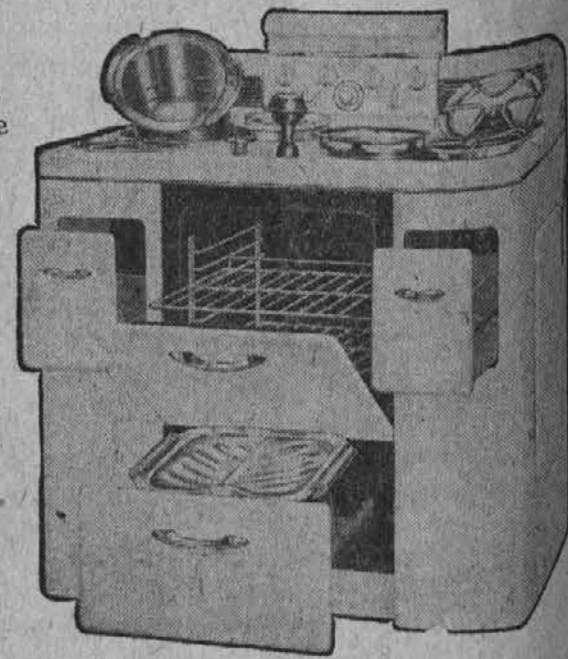
DUTCH OVEN PLINSKE PEČI

so narodno oglaševane v revijah Good Housekeep-ing in Better Homes and Gardens.

COME IN FOR MY FREE BOOK —
"Delicious, Easy-to-Cook Early American Recipes!"

Zglasite se za mojo brezplačno knjigo — "Okusni, lahko za na-rediti, zgodnjo-ameri-kanski recepti!"

\$189.95

6 vzrokov zakaj ima plin prednost

Varen - čist - avtomatičen - dolgotrajen - zdrav - zanesljiv
Z modernim plinskim štedilnikom stane kuha za povprečno družino le 1½ na dan.

• KUHO ZGOTOVI KO SE KURJAVA AVTOMATIČNO ZAPRE •

Anton Dolgan

15617 WATERLOO ROAD

IVanhoe 1299